

Souhrnná teritoriální informace Kapverdy

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem
ČR v Lisabonu (Portugalsko) ke dni 15.10.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

Kapverdy jsou západoafrickou zemí složenou z celkem deseti ostrovů vulkanického původu. Leží v Atlantském oceánu 640 km na západ od Dakaru, hlavního města Senegalu. Dalšími nejbližšími zeměmi jsou Mauretánie, Gambie a Guiné-Bissau. Souostroví objevil roku 1460 mořeplavec ve službách portugalského krále Diogo Gomes. Od 15. století až do roku 1975 byly Kapverdy portugalskou kolonií.

Kapverdy se hospodářsky i politicky vymykají západoafrickým standardům. Země využila zahraniční pomoci k mimořádnému sociálnímu rozvoji, čímž se vzdálila většině afrických zemí a zasloužila si postup ze skupiny rozvojových zemí mezi země středně rozvinuté. Na konci roku 2007 bylo Evropskou radou schváleno vytvoření Zvláštního partnerství mezi EU a Kapverdami. V prosinci 2011 vstoupily Kapverdy jako vůbec první africká země do celního režimu "GSP+" v rámci Všeobecného systému preferencí EU. Země rovněž rozvíjí kontakty s NATO; v roce 2006 se zde uskutečnilo cvičení 7000 tisíc aliančních vojáků.

1.1. Oficiální název státu

- Kapverdská republika (República de Cabo Verde)

1.2. Rozloha

- 4 033 km² (176. na světě)

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- 520 tisíc (2012; 171. na světě)

Pozn: Obdobný počet Kapverdánů však žije v zahraničí – v USA, Portugalsku, Itálii, Francii a dalších zemích

Hustota obyvatel: 129 obyvatel na km²

Věková struktura:

- 0 – 14let – 32,6 %
- 15 – 64let – 61,9 %
- nad 65 let – 5,5 %

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva: 38,5 % (cca 200 tis. osob)

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

- 1,428 % (odhad 2012)

Natalita: 21,21 narozených na 1000 obyvatel (odhad 2012)

Mortalita: 6,28 zemřelých na 1000 obyvatel (odhad 2012)

Migrace: -0,66 migrujících na 1000 obyvatel (odhad 2012)

1.5. Národnostní složení

Hlavní etnické skupiny :

- míšenci 71 %
- černoši 28 %
- Evropané 1 %

1.6. Náboženské složení

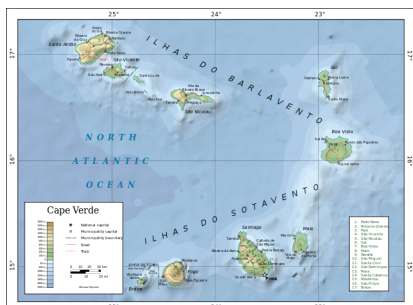
- katolíci 98 %
- tradiční náboženství 2 %

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

- portugalština (oficální jazyk)
- místní používané jazyky: kreolština s prvky portugalštiny

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

- hlavní město: Praia (100 tis. obyvatel)
- 17 obcí (conselhos) - Boa Vista, Brava, Maio, Mosteiros, Paul, Praia, Porto Novo, Ribeira Grande, Sal, Santa Catarina, Santa Cruz, São Domingos, São Filipe, São Miguel, São Nicolau, São Vicente, Tarrafal

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

- Kapverdské escudo (ECV). 1EUR = 110 ECV

Měna je pevně vázána na Euro, které tak garantuje jeho stabilitu.

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

1. leden	Nový rok
13. leden	Den demokracie
20. leden	Den národních hrdinů

proměnlivé datum (úterý)	Karneval
proměnlivé datum (středa)	Popeleční středa
proměnlivé datum	Velký pátek
1. květen	Den práce
19. květen	Svátek hl. m. Praia (pouze)
1. červen	Mezinárodní den dětí
5. červenec	Den nezávislosti
15. srpen	Den národní patronky
1. listopad	Den všech svatých
25. prosinec	Vánoce

Obvyklá pracovní a prodejní doba je 9:00 až 12:00 a 14:00 až 18:00 hodin (od 1. srpna do 15. září 8:00 až 15:00 hodin).

Otvírací doba bank je po celý rok 8:00 až 15:00 hodin.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

V obchodních stycích lze doporučit opatrnost a co nejlepší zajištění placení (např. platba předem, potvrzený neodvolatelný akreditiv apod. Jednacím jazykem při obchodních jednáních je portugalština. Oblečení je buďto tradiční nebo evropské (pro jednání je vždy žádoucí oblek s kravatou). V rámci obchodního vyjednávání mají známosti a osobní kontakty důležité místo. Při vyřizování obchodních (ale i ostatních) záležitostí na úřadech je nutno počítat s relativně dlouhými čekacími dobami.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Základní podmínkou při cestě na Kapverdy je uzavření kvalitního zdravotního pojištění. Je nutno počítat s úhradou ošetření v hotovosti. V případě vážnějších zdravotních komplikací umožňujících převoz lze doporučit odlet do ČR.

Struktura sítě zdravotnických zařízení v Kapverdské republice odpovídá potřebám domácího obyvatelstva a je odrazem zvýšených investic v posledním období:

- 2 hlavní nemocnice: Hospital Agostinho Neto v Praia (ostrov Santiago), Hospital Baptista de Sousa v Mindelo (São Vicente);
- 3 regionální nemocnice: Hospital Santiago Norte (Santa Catarina), São Filipe (Fogo), Ribeira Grande (Santo Antão) a Espargo (Sal);
- 30 zdravotních středisek: 3 v Praia, 2 v São Vicente a jedno v každém z dalších okresů (vyjma těch, kde jsou regionální nemocnice);
- 5 středisek reprodukčního zdravotnictví;

- 34 ošetřoven se zdravotnickým personálem;
- 113 ošetřoven bez zdravotnického personálu.

Větší soukromé kliniky jsou ve městech Praia (Santiago), Mindelo (São Vicente) a na ostrově Sal, nerovnoměrně jsou rozmístěny rovněž ordinace soukromých praktických lékařů a specialistů.

V roce 2010 vydávala Kapverdská republika na oblast zdravotnictví 8,5 % státního rozpočtu.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

O vízum lze požádat na honorárním konzulátě Kapverdské republiky v Praze, kontakty viz www.cape-verde.cz. Pro cestu na Kapverdy není povinné žádné očkování. Bezpečnostní situace je klidná. Na Kapverdy je možné cestovat nejlépe portugalskou společností TAP Air Portugal (www.flytap.com) přes Lisabon, případně společností Cabo Verde Airlines (www.flytacv.com) z Lisabonu, Amsterdamu, Paříže, Vídně, Mnichova, Říma, Milána, Benátek a Bergama). Vnitrostátně je provozována letecká i lodní doprava.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Kapverdy jsou ve srovnání s ostatními zeměmi západní Afriky hospodářsky i politicky vysoce nadprůměrné. Od roku 1991 jsou relativně stabilní demokratickou zemí, kde se pravidelně střídají u moci dvě hlavní politické strany. Země využila zahraniční pomoci k velkému rozvoji a v současnosti má status středně rozvinuté země. Z turistického hlediska je doporučována standardní opatrnost.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Pro Kapverdskou republiku je teritoriálně příslušné

Velvyslanectví ČR v Portugalsku:

Embaixada da República Checa
Rua Pêro de Alenquer, 14
1400-294 Lisboa, Portugal
Tel.: 00351 213001010, 213010487
Fax: 00351 213 010 629
E-mail: lisbon@embassy.mzv.cz

Honorární konzulát v Kapverdské republice:

Consulado honorário de República Checa
Condomínio Miramar, Bloco B - 2º andar Esq.,
Palmarejo Baixo - Ilha de Santiago
Cidade da Praia
CABO VERDE

Honorárním konzulem je pan Valdmiro Segredo (hovoří česky):

Tel.: 00238 9912966
Fax: 00238 2613069
E-mail: praia@honorary.mzv.cz, valdmiro_segredo@hotmail.com

Provozní hodiny úřadu: pondělí, středa, pátek 12:00 - 14:00 hod.

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

Na Kapverdách nemá zastoupení žádná z uvedených institucí.

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Záchranka - 130

Hasiči - 131

Policie - 132

Národní informační linka - 102

1.18. Internetové informační zdroje

www.capeverde.com - rozcestník

www.capeverde.co.uk - rozcestník zaměřený na cestovní ruch

www.caboverdepages.com - obchodní adresář

1.19. Adresy významných institucí

www.presidenciarepublica.cv - Úřad prezidenta

www.parlamento.cv - Národní shromáždění

www.governo.cv - Vláda

www.minfin.gov.cv - Ministerstvo financí

www.policianacional.cv - Národní policie

www.alfandegas.cv - Celní úřad

www.ine.cv - Národní statistický úřad

www.nosi.cv - Informační institut

www.ic.cv - Institut zahraničních komunit

www.cne.cv - Národní volební komise

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Kapverdy jsou republika parlamentního typu. Prezident je volen v přímých volbách na pět let. V čele vlády stojí premiér jmenovaný prezidentem, zpravidla to bývá předseda strany, která vyhraje parlamentní volby. Vláda je jmenována prezidentem na návrh ministerského předsedy. Zákonodárna moc je soustředěna v jednokomorovém Národním shromáždění, kde zasedá 72 poslanců volených v parlamentních volbách na pět let.

Nejvýznamnější politické strany a hnutí:

- Africká strana za nezávislost Kapverd (PAICV),
- Hnutí za demokracii (MpD)
- Demokratická aliance pro změnu (ADM),
- Demokratická křesťanská strana (PDC),
- Demokratická strana obnovy (PRD),
- Demokratická a nezávislá unie Kapverd (UCID),
- Strana demokratické konvergence (PCD).

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Prezidentem Kapverdské republiky je **Jorge Carlos Fonseca**, který byl za podpory MpD zvolen v roce 2011.

2.3. Složení vlády

José Maria Pereira Neves - předseda vlády a ministr pro reformu státu
Maria Cristina Lopes Almeida Fontes Lima - místopředsedkyně vlády a ministryně zdravotnictví
Cristina Isabel Lopes da Silva Monteiro Duarte - ministryně financí a plánování
Jorge Homero Tolentino Araújo - ministr-předseda Rady ministrů a ministr národní obrany
Jorge Alberto da Silva Borges - ministr vnějších vztahů
Rui Mendes Semedo - ministr pro parlamentní záležitosti
Marisa Helena do Nascimento Moraes - ministryně vnitra
José Carlos Lopes Correia - ministr spravedlnosti
Sara Maria Duarte Lopes - ministryně infrastruktury a mořského hospodářství
Antero Veiga - ministr životního prostředí, bydlení a územního plánování
Janira Isabel Fonseca Hopffer Almada - ministryně mládeže, práce a rozvoje lidských zdrojů
Humberto Santos de Brito - ministr cestovního ruchu, průmyslu a energie
Fernanda Maria de Brito Marques - ministryně školství a tělovýchovy
Eva Verona Teixeira Ortet - ministryně rozvoje venkova
António Leão de Aguiar Correia e Silva - ministr vysokého školství, vědy a inovací
Maria Fernanda Tavares Fernandes - ministryně zahraničních společenství
Mário Lúcio Matias de Sousa Mendes - ministr kultury
José Luís Rocha - státní tajemník pro zahraniční záležitosti
Romeu Fonseca Modesto - státní tajemník pro vnitro
Adalberto Filomeno Carvalho Santos Vieira - státní tajemník pro mořské zdroje
(stav v červnu 2012; aktuální informace k dispozici na www.governo.cv)

3. Zahraničně-politická orientace

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

Kapverdská republika je členem následujících mezinárodních organizací a regionálních uskupení:

- ACP, AfDB, AOSIS, AU, CD, CPLP, ECOWAS, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ITSO, ITU, ITUC, MIGA, NAM, OIF, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, Latinská unie, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

- Obchodní dohoda s EU (2000, smlouva z Cotonou);
- Zvláštní partnerství EU/Kapverdská republika (2007)
- smlouvy vyplývající z členství země v ECOWAS

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Kapverdské republiky o kulturní spolupráci z roku 1984

4. Ekonomická charakteristika země

Kapverdská republika se z ekonomického hlediska vymyká západoafrickým standardům – jako jediná má statut země se středním příjmem, jejíž HDP roste relativně výrazným tempem. Ekonomika však trpí nedostatkem přírodních zdrojů (včetně vážného nedostatku vody) a nedostatečnou zemědělskou základnou (přes 80 % potravin se do země dováží), je orientovaná zejména na služby (cestovní ruch). Země je závislá na dovozech – deficit zahraničního obchodu je vyrovnáván příjmy z turistiky, přílivem kapitálu od mezinárodních donorů i kapverdské diaspory (počet obyvatel kapverdského původu žijící v zahraničí se téměř rovná počtu domácího obyvatelstva). Vláda provádí ekonomické reformy zaměřené na přilákání investic a rozvoj privátního sektoru a úspěšně realizuje plán snižování chudoby. Turistický a s ním spojený stavební průmysl by měl být motorem hospodářského růstu (nad 5 % ročně) i v příštích letech. Pokud jde o rating země z hlediska úvěrového rizika, u agentur Standard & Poor's i Fitch má země ohodnocení na úrovni B+ se stabilním výhledem (duben 2012).

SWOT analýza kapverdské ekonomiky

Silné stránky: politická a sociální stabilita, demokratické instituce, silné a kvalitní vazby na zahraničí (Portugalsko, EU, USA) včetně početné a aktivní diaspory, relativně málo korupce, dobrá geografická poloha, vhodné podnebí - suché a mírně teplé, dobré zdravotní ukazatele (nevyskytuje se AIDS, malárie), bohatá kultura včetně hudby, solidní míra všeobecné vzdělanosti.

Slabé stránky: nedostatek přírodních zdrojů, neúrodná půda, teritoriální fragmentace (souostroví), vysoká cena energie, vody a dopravy, nedostatečná koordinace činností vlády a soukromé sféry vede k zaostávání za požadavky kladenými na aktivnější zapojení země do globální ekonomiky.

Příležitosti: dlouhodobě udržitelný rozvoj cestovního ruchu, možnost vytvoření mezinárodního přepravního centra a základny, offshore aktivity, speciální partnerství s EU včetně zvýšení mobility.

Hrozby: nárůst obchodu s lidmi a drogami, slábnoucí vazby s diasporou a tím i možné oslabení přílivu finančních prostředků z tohoto zdroje v budoucnu.

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Ačkoliv se i v Kapverdské republice projevily důsledky evropské dluhové krize, předběžná čísla indikují pro rok 2011 růst HDP ve výši 5 %. Tento výsledek odráží schopnost země diverzifikovat své hospodářské vazby na Evropu, kde mezi hlavní partnery patří Portugalsko, Francie, Německo, Nizozemí a Velká Británie.

Dynamičtějšímu růstu hospodářství brání rostoucí úroveň veřejného (76 % HDP) a zahraničního zadlužení (95 % HDP), které jsou odrazem vysokých schodků veřejných financí (8,8 % HDP v r. 2011) a strukturální nerovnováhy běžného účtu platební bilance (15,1 % HDP v r. 2011). Současné deficity jsou daní za rozsáhlé veřejné „rozvojové“ investice, jejichž efektivnost však není vždy zcela zřejmá. Vláda má nicméně dluhovou službu plně pod kontrolou, což potvrzují i vyjádření mezinárodních ratingových agentur, které pozitivně hodnotí rozpočtovou kázeň vlády (na africké poměry). Mezinárodní organizace vysoce hodnotí i uplatňování praktik dobrého vládnutí a vysokou transparentci veřejných institucí.

K hlavním prostředkům hospodářské konsolidace bude v r. 2012 i nadále patřit snaha o postupné snižování podílu státu na tvorbě HDP za současné podpory rozvoje soukromého sektoru. Hospodářství by mělo udržet tempo růstu ve výši cca 5-6 %. Prioritou je zvýšení podílu spotřeby energie z obnovitelných zdrojů na cca 30% (cílem je 50 % do r. 2016 a 100 % do r. 2020). Další růst se předpokládá i v nejdůležitějším odvětví kapverdské ekonomiky – turistickém ruchu (za poslední rok vzrostl o 25 %, hotelová kapacita roste cca 10 % ročně).

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

HDP na obyvatele

- 3621 USD (2011, dle MMF)

Nominální HDP

- 1,903 mld. USD (2011, dle MMF)

Vývoj růstu HDP v %

2007	2008	2009	2010	2011
5,5	6,1	4,0	5,6	5,0

Zdroj: Banco de Cabo Verde

Kapverdský HDP je tvořen ze 75 % službami, ze 17 % průmyslem a z 8 % zemědělstvím.

Míra inflace v %

2007	2008	2009	2010	2011
4,4	6,8	1,0	2,1	4,5

Zdroj: Banco de Cabo Verde

Míra nezaměstnanosti v %

2007	2008	2009	2010	2011
18,3	17,8	13,1	10,7	10,0

Zdroj: Instituto Nacional de Estatística (pozn.: změna metody výpočtu od r. 2009)

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Na celkové tvorbě HDP se průmyslová výroba v posledních letech podílí cca 17 %. Výrobní sektor je malý a nepříliš významný (kolem 150 malých a středních podniků). Je zaměřen na zpracování ryb a výrobu nápojů, dalšími výrobky jsou oděvy a obuv, keramika, nábytek, barvy a laky. V posledních letech zažívá dynamický růst sektor výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Jedinou těženou surovinou je sůl.

4.4. Stavebnictví

Má významnou pozici – na tvorbě HDP se podílí téměř 10%. Díky investicím do výstavby turistické infrastruktury vykazuje stabilní růst, který by měl i nadále pokračovat (plánována je realizace velkých infrastrukturních projektů). Důležitým projektem je "Casa para todos" - výstavba finančně nenáročných montovaných domků pro chudé obyvatele a mladé dvojice. Zde lze spatřovat vhodnou příležitost i pro české podniky.

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Zemědělský sektor se v roce 2011 podílel na tvorbě HDP pouze cca 8 %, zaměstnává však kolem 20% populace. Země má nedostatek vody a úroda bývá často postižena velkými suchy. Potravinově jsou Kapverdy soběstačné pouze z 15% a jsou tak silně závislé na dovozech. Velmi významným zdrojem příjmů je však rybolov a zpracování ryb.

4.6. Služby

Jsou nejvýznamnější složkou národního hospodářství a na tvorbě HDP se podílí až 75 %. Země je výrazně orientována na rozvoj cestovního ruchu a s ním spojených návazných služeb – směřuje do nich drtivá většina zahraničních investic. Ubytovací zařízení na Kapverdách v roce 2011 zaregistrovala 475 tis. turistů, což bylo o 24,5 % více než v předchozím roce. Také počet noclehů se zvýšil o 20,7 % na 2,8 miliónu. Nejnavštěvovanější ostrovy byly Boa Vista, Santiago a Sal. Průměrná obsazenost hotelové sítě v roce 2011 dosáhla 69 %, zároveň došlo k navýšení ubytovací kapacity o 9,1 %.

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Doprava

Kapverdská republika disponuje okolo 1350 km silnic, z toho je zhruba 1000 km asfaltovaných. Mezinárodní letiště jsou v hlavním městě Praia a na ostrově Sal. Místní letecká společnost Cabo Verde Airlines zajišťuje spojení do Lisabonu a některých jiných evropských a severoamerických měst i leteckou vnitrostátní dopravu mezi jednotlivými ostrovy. Vláda připravuje její privatizaci. Důležitou roli hraje rovněž osobní a nákladní lodní doprava.

Telekomunikace

Jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví služeb jsou telekomunikace a na ně navazující informační technologie. Poměrně hustou telekomunikační síť spravuje společnost Cabo Verde Telecom (jejímž vlastníkem je Portugal Telecom). Monopol na provozování pozemních linek byl vládou ukončen v roce 2007. V roce 2010 vlastnilo mobilní telefon okolo 370 tis. lidí, zároveň bylo registrováno necelých 30 tis. vysokorychlostních přípojek k internetu.

Energetika

V tepelných elektrárnách se vyrábí naprostá většina z cca 300 mil. kWh elektrické energie, která se v zemi spotřebuje. Veškerá ropa pro provoz elektráren/generátorů se dováží. Vláda podporuje výrobu energie z obnovitelných zdrojů; v roce 2010 bylo v provozu cca 12 MW výkonu, pokud jde o větrné generátory, a cca 10 MW výkonu připadalo na fotovoltaické elektrárny.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Kapverdy jsou v této oblasti příjmu zahraniční rozvojové pomoci velmi úspěšné. Podle údajů OECD a Světové banky dosáhly tyto příjmy v roce 2010 výše 329 mil. USD, z čehož 73 % připadlo na přímé bilaterální donory. Z nich je největším Portugalsko, odkud na Kapverdy směřovalo 103 mil. USD. Z institucionálních dárců byla na prvním místě EU s 30 mil. USD. Rozvojová pomoc směřovala nejvíce do rozvoje infrastruktury a služeb.

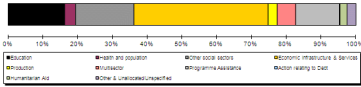
Cape Verde

Receipts	2008	2009	2010
Net ODA (USD million)	222	196	329
Bilateral share (gross ODA)	72%	70%	72%
Net ODA / GNI	18.0%	12.7%	20.9%
Net Private flows (USD million)	45	17	-22

For reference	2008	2009	2010
Population (million)	0.5	0.5	0.5
GNI per capita (Atlas USD)	2,900	3,160	3,270

Top Ten Donors of gross ODA (2009-10 average) (USD m)	
1 Portugal	103
2 United States	27
3 EU institutions	30
4 Spain	21
5 Japan	18
6 Luxembourg	18
7 IDA	15
8 AICF	14
9 Netherlands	5
10 France	4

Bilateral ODA by Sector (2009-10)

Source: OECD, World Bank.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Rozpočty jsou dlouhodobě koncipovány jako deficitní s tím, že deficit je kryt příjmy od zahraničních donorů a kapverdské diaspory. Výdajová stránka je zaměřena na investice do rozvoje infrastruktury a realizaci programu snižování chudoby (hlavně vzdělávání).

Státní rozpočet (v ml. CVE)

Položka /rok	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy	45,3	46,7	43,4	44,0	41,0
Celkové výdaje	52,0	55,7	61,9	59,4	57,2
Rozpočtový deficit	-6,7	-9,0	-18,5	-15,4	-16,2

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Platební bilance (v mil. CVE)

Položka /rok	2007	2008	2009	2010	2011
Běžný účet	-15786	-16157	-19877	-17220	-22615
Kapitálový a finanční účet	15614	21073	20778	24028	22025

Devizové rezervy (v mil. USD)

2007	2008	2009	2010	2011
398	258	284	296	318

Zdroj: Banco de Cabo Verde

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Vývoj celkového zahraničního dluhu (v mil. USD)

2007	2008	2009	2010	2011
579,6	625,2	706,8	857,3	N/A

Zdroj: Banco de Cabo Verde

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální bankou je Banco de Cabo Verde (BCV), která vznikla v roce 1975. Svou činnost úzce koordinuje s politikou vlády. Nejdůležitějšími komerčními bankami jsou Caixa Económica do Cabo Verde, Banco

Comercial do Atlântico a Banco Interatlântico. Kompletní seznam komerčních bank viz např. <http://www.world-offshore-banks.com/cape-verde-offshore-banks-spa.php>.

Od roku 1998 je kurs domácí měny - kapverdské escudo (Escudo Caboverdeano - CVE) - pevně svázán s eurem a to v poměru 1 EUR = 110,265 CVE.

V platebním styku jsou kromě domácí měny poměrně často přijímány i EUR a USD, dále debetní a kreditní karty společností VISA a MasterCard.

5.5. Daňový systém

Daňový systém je standardní, v některých oblastech (cestovní ruch, rybolov, bezcelní zóny) existuje řada daňových úlev a zvýhodnění. Základní sazba daně z příjmu právnických osob je 25 %, průměrná po odečtení nezdanitelných položek pak 18,6 %. Nejvyšší sazba daně z příjmu fyzických osob činí 35 %. Sazba DPH činí 15 %.

Aktuální a podrobné informace jsou k dispozici na webu Světové banky: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/cape-verde?topic=paying-taxes>.

6. Zahraniční obchod země

Země je dlouhodobě závislá na dovozech a bilance zahraničního obchodu je výrazně záporná.

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Vývoz zboží celkem (v mil. USD)

2007	2008	2009	2010	2011
19	32	35	44	73

Dovoz zboží celkem (v mil. USD)

2007	2008	2009	2010	2011
750	825	709	742	947

Obchodní bilance (v mil. USD)

2007	2008	2009	2010	2011
-731	-793	-674	-698	-874

Zdroj: WTO

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Podle údajů kapverdského Národního statistického institutu (INE) směřovalo v roce 2011 do Evropy 94,1 % exportu země. Hlavní odběratelskou zemí bylo Španělsko, jehož podíl na kapverdském exportu dosáhl 66,6 % (meziroční nárůst o 61,9 %). Dalšími významnými odběrateli byly Portugalsko a Německo.

Také na straně dovozu byl v roce 2011 s podílem 81,7 % hlavním partnerem Kapverd evropský kontinent. Portugalsko je hlavní dodavatelskou zemí (39,0 % dovozu), následují Nizozemí a Španělsko. Z mimoevropských zemí hraje prim Brazílie, jejíž podíl na kapverdských dovozech dosáhl 3,8 %.

6.3. Komoditní struktura

Nejdůležitějším vývozním artiklem jsou v roce 2011 rybí konzervy (44,5 %), dále ryby a mořské plody (37,8 %), oděvy (7,7 %) a obuv (6,9 %).

K hlavním dováženým položkám v roce 2011 patřila paliva (18,8 %), kotle (10,0 %), stroje (9,8 %), železo a ocel (5,8 %), automobily (4,8 %), cement (3,1 %), mléko (2,8 %), rýže (2,6 %), nápoje (2,2 %) a cukr (1,8 %).

6.4. Dovošní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

V roce 2008 se Kapverdská republika stala 153. členskou zemí WTO. V této souvislosti se zavázala do roku 2018 postupně snížit průměrnou celní sazbu na dovážené zboží na 15 %. Poslední dostupné údaje o průměrných aplikovaných celních sazbách jsou k dispozici na následující adrese: <http://stat.wto.org/TariffProfile/WSDBTariffPFView.aspx?Language=E&Country=CV>.

Odpovědným orgánem v celní oblasti je úřad Alfândegas de Cabo Verde (www.alfandegas.cv).

6.5. Ochrana domácího trhu

Vstupem do WTO v roce 2008 se kapverdská vláda zavázala k udržování celních sazeb na průmyslové zboží v rozmezí 0 až 55 % a na zemědělské komodity okolo průměrné sazby ve výši 19 %. Přes svou orientaci na služby se země výrazně nesnaží chránit domácí průmysl a zemědělství. Vláda v minulých letech přistoupila k postupnému snižování dovozních cel, díky současnému zavedení DPH však celkový daňový výnos mírně roste.

Další informace k tématu jsou k dispozici na stránkách Celního ředitelství www.alfandegas.cv.

6.6. Zóny volného obchodu

Činnost podniku v bezcelní zóně upravuje zákon 99/IV/93. V režimu bezcelní zóny může operovat společnost vyrábějící zboží nebo poskytující služby pouze na export. V souvislosti s ukončením činnosti volné zóny na portugalské Madeiře se objevují myšlenky posílit výhody kapverdské volné zóny za účelem dynamizace tamní podnikatelské činnosti.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

V oblasti obchodní a ekonomické spolupráce neexistuje nebyla uzavřena mezi Českou republikou a Kapverdskou republikou žádná bilaterální dohoda.

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Vývoj vzájemné obchodní výměny (v tis.USD)

	2007	2008	2009	2010	2011
vývoz	736	960	466	547	718
dovoz	10	384	17	30	11
obrat	746	1344	483	577	729
saldo	726	576	449	517	707

(podle údajů MPO ČR a ČSÚ)

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Hlavní vývozní komodity ČR v r. 2011: železné a ocelové cisterny a sudy do 300 l, turbovrtulové motory, části telekomunikačních přístrojů, železné a ocelové nádoby do 50 l, letecké pneumatiky
Hlavní dovozní komodity ČR: v podstatě jedinou položkou byly kovové kuchyňské výrobky

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Kapverdská republika představuje relativně malou ekonomiku orientovanou převážně cenově a na tradiční (především portugalské) dodavatele. Perspektivními obory jsou zejména energetika (obnovitelné zdroje, dieselové generátory) a zařízení pro zpracování odpadu (spalovny, čističky). Možné jsou rovněž dodávky pro turistický průmysl, montované domky, potravinářské výrobky, stavební materiály, domácí potřeby všeho druhu, bižuterie, sklo a porcelán, strojní zařízení (i repasované), automobily (i ojeté), ošacení, pneumatiky, atd.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Velvyslanectví ČR v Lisabonu s akreditací pro Kapverdskou republiku nemá žádné informace o podnicích tohoto typu.

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

ZÚ Lisabon se setkává jen velmi sporadicky s poptávkami z Kapverd. Představitelé vlády několikrát vyjádřili zájem o spolupráci v energetickém sektoru a v oblasti odpadového hospodářství. V rámci vládního programu "Domov pro všechny" (Casa para todos) se jako perspektivní jeví i možnost dodávek montovaných domků.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

Od roku 2010 existuje mezi Českou republikou a Kapverdami spolupráce v oblasti postupného budování systému katastru nemovitostí na všech deseti kapverdských ostrovech. Partnerskou organizací na straně ČR je Český úřad zeměměřičský a katastrální, jehož experti absolvovali v dubnu 2012 cestu na Kapverdy, v jejímž rámci se seznámili se současným stavem evidence nemovitostí, vedli konzultace s kapverdskými partnery a zpracovali zprávu obsahující návrhy dalšího postupu. Expertní mise proběhla ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, které na akci přispělo ze svého rozpočtu pro rozvojovou spolupráci částkou 100 tis. Kč.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Údaje nejsou k dispozici. Kapverdy navštíví ročně blíže nespécifikovaný počet českých turistů.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Základní podmínky pro zaměstnávání cizinců

- pracovní smlouva s kapverdským zaměstnavatelem, kterou schválí příslušný člen vlády zodpovědný za oblast práce;
- pobytové vízum (doporučováno vízum umožňující vícenásobný vstup do země);
- v případě dlouhodobého pracovního poměru je nutno požádat o trvalý pobyt prostřednictvím Služby cizinecké policie (SEF); povolení k trvalému pobytu je uděleno po 3 letech.

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Navázání bližšího vztahu s místním partnerem (dovozcem, distributorem, zástupcem) je jednou z podmínek úspěšného obchodu. V případě zájmu doporučujeme kontaktovat honorární konzulát na Kapverdách.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Informace viz kapitola 7.9.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Základními kroky jsou:

- získání potvrzení Obchodního rejstříku, že neexistuje společnost stejného jména;
- notářem ověřený statut společnosti (společenská smlouva);
- výpis z bankovního účtu nebo doklad o složení 10 % hodnoty základního jmění;
- uveřejnění statutu společnosti ve Veřejném věstníku;
- daňová registrace na Ministerstvu financí;
- získání dokladu o rozhodnutí a registračního čísla od Obchodního rejstříku.

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Standardní podmínky podobné jako v Evropě.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Ve vztahu k českým firmám jsme dosud nezaznamenali případ obchodního sporu, který by musel být řešen třetí stranou (soudem). Při řešení obchodních sporů je vždy žádoucí dát přednost mimosoudnímu jednání. V každém případě doporučujeme zakomponovat do kontraktu ustanovení, na základě kterého by případné arbitrážní řízení probíhalo mimo Kapverdy.

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou standardně oznamovány v denním tisku. Doporučujeme průběžně sledovat i webové stránky ministerstva financí - <http://www.minfin.gov.cv/>.

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Podnikatel (exportér) musí vycházet ze skutečnosti, že kapverdský trh je velmi omezený a základním kritériem úspěchu je cena. Podmínkou prvního obchodu (exportního případu) by měla být zajištěná platba předem či neodvolatelným akreditivem.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Kapverdská republika je členem WIPO od roku 1997. Přehled legislativy související s ochranou duševního vlastnictví je k dispozici na adrese <http://www.wipo.int/wipolex/en/profile.jsp?code=CV>.

V roce 2010 vznikl Kapverdský institut pro ochranu duševního vlastnictví (Instituto de Propriedade Intelectual de Cabo Verde - IPICV).

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Zastupitelský úřad ČR v Lisabonu nedisponuje v této souvislosti žádnými specifickými informacemi. Doporučujeme co nejlepší zajištění plateb, zvláště při obchodních transakcích s neprověřenými partnery.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Na Kapverdách jsou pořádány následující mezinárodní veletrhy:

- FIC - Mezinárodní kapverdský veletrh (všeobecný);
- Expotur - Mezinárodní veletrh cestovního ruchu;
- Expomar - Mezinárodní veletrh ekonomických aktivit spojených s mořem;
- FICH - Mezinárodní veletrh stavebnictví a bydlení.

Podrobnosti viz www.fic.cv.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Kapverdská republika má hodně předpokladů pro úspěšnou realizaci investic. Její výhodou je stabilní politické a ekonomické prostředí, kurs domácí měny CVE je pevně svázán s EUR. Země má dohodu o Zvláštním partnerství s EU, je aktivním členem ECOWAS. K dalším výhodám patří strategická poloha souostroví nedaleko od pobřeží západní Afriky a přibližně na půli cesty mezi Evropou a Jižní Amerikou.

Investiční klima je relativně příznivé, vláda se snaží přilákat investory řadou pobídek včetně daňových prázdnin a bezcelního dovozu v některých sektorech. Výjma odvětví taxativně vyjmenovaných v Ústavě (je zde však možnost koncesované činnosti) je přístup zahraničního kapitálu volný. Země disponuje čtyřmi mezinárodními a čtyřmi regionálními letišti, třemi mezinárodními přístavy, relativně vyspělou telekomunikační sítí a průmyslovými zónami s disponibilními pozemky.

Další související informace viz <http://ie.ic.cv/index.php?lang=en>.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Kapverdy se ve výši investic na hlavu řadí na přední místo v západní Africe. V posledních letech přesahuje roční příliv přímých zahraničních investic 100 mil. USD, v letech 2007 a 2008 se dokonce pohyboval okolo výše 200 mil. USD. Nejvíce investic tradičně proudí do oblasti cestovního ruchu.

9.3. České investice v teritoriu

V roce 2009 byla založena firma Globe Estate S.A.R.L. (www.globe-estate.net) v Praie, která se zabývá prodejem nátěrových hmot ThermoShield a dovozem různých druhů zboží.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Nejperspektivnějším sektorem pro investice je cestovní ruch. Velké možnosti skýtají rovněž energetika, vodní a odpadové hospodářství, stavebnictví a budování infrastruktury.

Více viz <http://ie.ic.cv/index.php?lang=en>.

9.5. Rizika investování v teritoriu

Rizika investování lze označit za standardní, snesou srovnání s riziky v mnoha evropských zemích.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Velvyslanectví ČR v Lisabonu neočekává žádné negativní domácí politické události s možným dopadem na kapverdskou ekonomiku. Mnohem zásadnější roli bude mít další vývoj v EU, s jejímiž zeměmi v čele s Portugalskem pojí Kapverdy stěžejní obchodní a ekonomické vazby.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

Kapverdská ekonomika by měla v letech 2012 a 2013 zaznamenat růst HDP o cca 5 %. Nadále by měl pokračovat dynamický rozvoj sektoru cestovního ruchu a s ním spojených služeb. Investiční aktivita bude silně závislá na konjunkturu v EU a USA, kde žije početná kapverdská diaspora.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Z hlediska možného angažmá českých podnikatelských subjektů platí vše, co bylo uvedeno v předchozích kapitolách. Kapverdy nabízejí řadu zajímavých obchodních a investičních příležitostí, vyspělostí podnikatelského prostředí mají blíže k Evropě než k Africe.

Možnosti pro český soukromý sektor skýtá mj. i projekt na vybudování moderního systému katastru nemovitostí, na jehož přípravě se podílí Český úřad zeměměřičský a katastrální.

Pokud jde o možnost prezentace výrobků určených pro export na kapverdský trh, jako ideální příležitost se jeví účast na Mezinárodním kapverdském veletrhu, jehož 16. ročník se uskuteční v hlavním městě Praia ve dnech 14. - 18. listopadu 2012. Více informací na www.fic.cv.